

ET SLOT MED NI LIV OG SARTE KULØRER

Tekst: Anne Kathrine S. Rosner – Foto: Lene Eisthøve

AUGUSTENBERG SLOT HAR LIDT EN OMTUMLET TILVÆRSELSE, MEN HAR NU MED EN OMFATTENDE RENOVERING FÅET ENDNU EN NY TILVÆRSELSE.

42

DeFarver

til kontorbygning for Landbrugs- og Fiskeristyrelsen, som nu er flyttet ind i januar 2019.

Omkring 300 medarbejdere har nu fornøjelsen af at sidde i de gamle lokaler med stuk i loftet og gamle nicher til for længst forsvundne kakkellove.

Kontorer og mødelokaler er malet i en mat hvid og har lyddæmpende paneler i farver tilpasset de lange gangarealer, som farvekonserver Anne Simonsen har farvesat ud fra rokokko-perioden og kulører fra slottets omgivelser.

De lange gange har udtøninger i grå i stueetagen, gul på 1. sal, rosa på 2. sal, samt et enkelt grønt område.

Arkitekt i Bygningstyrelsen, Peer Kvist, har været dybt involveret i hele projektet, og hans ønske til malingen var, at den skulle være refleksfri og have samme methed som

de kalkede vægge i slotskirken. Det fik de med en maling fra serien Flügger 55.

Malermester Andreas Nielsen, Malerfirmaet Niels A. Nielsen & Søn, har arbejdet ret præcist et år på slottet, men særligt intensivt fra september 2018, hvor op mod 18 af firmaets ansatte har været i gang.

Alle vægge, lofter, paneler, døre, karme, trapper, radiatorer og vinduerne indvendigt har haft besøg af pensler og ruller.

– Vi var meget igennem, før vi fandt de rigtige farver. Jeg lavede 65 opstrøg på plader på én gang én meter med kulører. Anne Simonsen skulle se farverne i forskelligt lys og vinkler, siger Andreas Nielsen.

Spejlelignende omgivelser

Slotskirken i nærheden har givet inspiration til slottets nye udsendelse, fortæller Peer Kvist fra Bygningstyrelsen.

ET SLOT MED NI LIV OG SARTE KULØRER

Alle kontorer har brude-vægge med lyddæmpende paneler i farver, der er tilpasset farvesætningen i de lange gange. De oprindelige farver kan ikke spores på grund af de mange store ombygninger, og i stedet er farverne valgt med udgangspunkt i omgivelserne og slotskirken. Den gule bogtrappe er et af de steder med rekonstruktion fra hospitaltiden med mest tydelighed.

44

DeFarver

Det virker nærmest som om Augustenborg Slot ligesom katte har ni liv – og en ukuelig evne til at overleve.

For slottets historie har fulgt danmarkshistorien, og det har betydet meget for slottets anvendelse, efter at det treflojede barokanlæg blev opført 1770–1776 af hertug Frederik Christian 1. af Slesvig-Holsten-Sønderborg-Augustenburg.

Senest har slottet været psykiatrisk hospital fra 1924–2015, og især derfor har det været vanskeligt at finde slottets oprindelige udseende, for alt træværk blev dengang revet ned, vægge flyttet og rummene ændret.

Farvekonserver Anne Simonsen har stået for en farvepræcis undersøgelse – så langt tilbage hun kunne komme, og hun har stået for at sætte nye farver på de lange gangarealer, som forbinder kontorer og mødelokaler over de tre fløje i tre etager.

– Af det oprindelige er der kun to hovedtrapper og en masse ovennicher med stuk. Jeg kunne se, at der tilbage i hertugdømmet kun blev malet én gang, og så gik der 80 år, før der blev malet igen. De brugte ikke slottet så meget. Vi har kunnet finde og har søgt at rekonstruere de grå farver, som var på trapperne, fortæller Anne Simonsen.

I sin jagt på et originalt udtryk fandt hun på slottets smie-museum en kopi af en akvarelligning fra et af slottets stuer i 1700-tallet.

– Den viser, at der kan have været meget dekoration og farvede tapeter. Men meget er gået tabt, siger hun.

65 FARVEOPSTRØG

Ombygningen af hospitalet har været en stor opgave med nedrivning af rum og vægge, genetablering af rumfordeling og gange. Tre år har Bygningstyrelsen været i gang med at omdanne slottet fra hospital

De to hovedtrapper på Augustenborg Slot har fået en tilhørende renovering. Farvekonserver Anne Simonsen kunne finde frem til den oprindelige grå, og sammen med malermester Andreas Nielsen fandt hun frem til en vildgængende ny udgave af den gul farve. Helt tredje rummet har fået en flot indramning med grå og sorte nuancer.

DeFarver

43

– På mange leder er kirken udtryk hentet ind på slottet. De hvide, sorte og grå nuancer er gennemgående i kontorer, køkkener og toiletter, hvor også messing i skilte, spejle og vaske er henovning til den store mængde forgyldning i kirken, siger han.

Kirkerummet har udover farverne også sat et andet aftryk på indretningen af slottet.

– I de lange gange hænger lamperne med tre meters mellemrum, nøjagtigt som søjlerne i kirken, og selve lampen kan sammenlignes med søjlernes kapitæl, fortæller Peer Kvist. Ligesom slotskirken har sat sit aftryk, spejles også de øvrige omgivelser i farvevalget i gangarealerne. De gule toner stammer fra murværket i de gamle avls- og ladebygninger, hvor også den rosa nuance hentes sit skår fra tegltaget.

For selvom farvetonerne er sarde og skifter ganske roligt i gangforløbet, så er der arbej-

det meget for at skabe harmoni og en sammenhæng til stedets historie.

Det grå træværk måtte endda have en ny tone undervejs, for den første kulør spillede ikke godt med de øvrige farver. En justering med gul hjalp betragteligt og gav den rigtige harmoni.

– Vi kunne ikke bare vælge en tilfældig grå til træværket på trappen. Den skulle tilpasses gulvets alandsten, og desuden har jeg set på kirken grå farver og farvesat i sammenhæng med dem, fortæller Anne Simonsen.

GAMLE HAKKER BEVARET

For malermester Andreas Nielsen har opgaven ikke kun været en stor mundfuld set i timer og opgaver, det har også mælerfagligt været en udfordring, da han ikke skulle aflevere et resultat, hvor alt stod snorlige.

Hver etage har en kulør, som bliver udtønet i gangenes forløb i forhold til lys og omgivelsernes farver. Indretningen af lamperne i gangene er bestemt i slotskirken og lamperne hænger med samme afstand på tre meter, og messing i farvekonserver til søjlerne forgyldte kapitæler.

DeFarver

45

For det har gibbet i ham, at han skulle aflevere et resultat med synlige hakker i træværket og tydelige samlinger ved reparationer af dørkarme. Men sådan skal det være: Slottet har bevaret historiens spor. Og derudover kunne de ikke slibe gammel maling af træværket, fordi der var bly i de gamle lag.

– Normalt kan man nemt se, om vores arbejde er gjort rigtigt eller ej, men her har vi skullet have en føling med, om et hak i træværket skulle blive eller ej, siger Andreas Nielsen.

Væggene står til gengæld skarpe, for her har de spartlet og malet alt over – fra kridrede vægge til rum med rutex og glasflit.

– Her var man også bange for, at der kunne være bly i, så det skulle ikke ned inden, siger malermester Andreas Nielsen.

Slottets historie er som nævnt en omtumlet affære. Fra bolig til lazaret og kaserne, over

kvindeseminarium og psykiatrisk hospital til i dag at være moderne kontorarbejdsplads.

Selvom de fleste spor af fortiden er væk igen, så har Bygningstyrelsen valgt at bevare enkelte rum og træk fra fortiden. Den fredede havestue med en overdådig stuk har overlevet alle epoker og er sammen med »herlugens spisesal« og »herlugens arbejds-værelse« ikke omfattet af renoveringen i denne omgang og udlejes heller ikke til kontorbruget. De vil på et senere tidspunkt få en særskilt istandsættelse.

Fra tiden som psykiatrisk hospital er bevaret en højloftet bagtrappe, samt vinduerne der kun kan åbnes helt op med en nøgle.

– De var sikret af hensyn til patienterne. Den detalje har vi bevaret ved de fleste vinduer undtagen ved nødudgange, siger Peer Kvist om de få detaljer fra tiden som psykiatrisk hospital, der har fået lov at blive.

ET SLOT MED NI LIV OG SARTE KULØRER

De gamle nicher til kakkelerne er bevaret på hele slottet, og denne er en af de flotteste med smukke stuk-dekorationer.

DeFarver

DeFarver

SLOTTET OG HERTUGERNE AF AUGUSTENBURG

Hertugslægten bag slottet hed Slesvig-Holsten-Sønderborg-Augustenburg.

Hertug Ernst Günter 1. var gift med sin kusine, Augusta af Lyksborg. De opførte i 1660 en herregård i bindingsværk, som blev navngivet »Augustenburg«.

Det nuværende Augustenburg Slot blev opført i 1770–1776 af hertug Frederik Christian 1. Slægten vendte sig mod den danske trone i den første Slesvigske Krig i 1843 og flygtede derefter til Tyskland. Danmark overtog slottet, som under krigen i 1864 blev brugt til lazaret.

Med tabet af Sønderjylland til Tyskland kom Augustenburg Slot på tyske hænder, og slottet blev til kvindeseminarium. Hertugfamilien fik igen ret til slottet i 1885, men ønskede ikke at bo på slottet.

Efter genforeningen i 1921 solgte familien slottet til den danske stat, som fra 1932–2015 anvendte det til psykiatrisk hospital.

Slottet ejes i dag af Bygningstyrelsen og lejes af Landbrugs- og Fiskeristyrelsen.

BAG OM BUGGERIET

4760 m² af slottet er ombygget og renoveret for at skabe plads til 300 kontorarbejdspladser og mødelokaler. Hver fløj har desuden personale- og frokoststue med køkken samt bade- og toiletfaciliteter.

Bygherre:
Bygningstyrelsen. Arbejdet er udført for Landbrugs- og Fiskeristyrelsen

Tsvalentreprise:
Hansson og Knudsen A/S

Bygherreledelse for Bygningstyrelsen:
Arkitema

Underentrepriser:
Arkitektfirmaet Cubo A/S og
Ingeniør firmaet Niras

Malerværk:
Malerfirmaet Niels A. Nielsen & Søn.

Farvearkologisk undersøgelse samt farvevalg:
Anne Simonsen, Københavns Konservator.

Materialer: Flügger 55, mat. Kal-nr. 9016.

Slottet er samtidig med slottet fra 1775, og de brude, sorte, grå og forguldede nuancer har givet inspiration til nye farver på slottet.

47